

מרוכה פרק שביעי בבא קמא

ע"א

עין משפט
גזר מצוה

קבא א מיי פ"ז מהל'
מעילה הלכה ב'
קבב ב מיי פ"ז מהל'
גביה הלכה י טור
ח"מ סימן ע"א:
קבב ג מיי פ"ז מהל' יד:
קבד ד ר ז מיי פ"ז מהל'
הלכה טו ועין
גמ"מ:
קבה ה מיי פ"ז מהל'
שכירות הלכה ח
סגנו עשין פט טו"ש ח"מ
סימן ע"א פ"ד:
קבו ט מיי פ"ז מהל'
מכירה הלכה יח
סגנו עשין פט טו"ש ח"מ
סימן ק"ה פ"ד ט וסימן
ע"א פ"ד וסימן ע"א
פ"ד:

מוסף רש"י
אין שלח לדבר
עבירה. אין שלח חטוב
לדבר עבירה שיתחייב
שולח, אלא היה הוא
כעשה מאליו (קדושין
כ"ב). מה מכירה דלא
אפשר דלאו על ידי
אחר, אינה מתחיימת
אלא על ידי אחר, הגג
מוכר והלוקח לוקח (שם
ג"ג). אי אפשר אלא על
ידי אחר, שהלוקח לוקח
ממנו (כתובות ג'). היה
מושכו ויוצא. גנוג
במה נכנסו בעלים ק"א,
ומה, שהיה ברשות
הבעלים פטור. הגג
משלם ללוה, דלא קני
להמייב באונסין (כתובות
ל"א). שהקרקע נקנית
בכסף בשטר ובחוקה.
דעל ופרץ וגדל כל
שוא, ובמכסו קדושין
(כ"ט). ליתן להו (ב"מ פ"ט).
בשכירות. ק"ד שטר
דמה וכלי (שם).

גגב והקדיש משלם ד' וה'. כמפרש מה לי מכרו להדיטו מה
לי מכרו לשמים ואיירי בקדשי דקא הצית דלא שיך למימר
מעיקרה תורה דלרובן והשתא תורה דלרובן כמו בקדשי מוצח
שקרין קרב לכפר על הצעלים ונשחטו לשמו ושם בעליו עליו ואין
להקשות אמאי לא פריך לעיל (דף

HebrewBooks.org ©Moznain Publishers. No commercial use allowed.

ע"א) ולפלוג וליתני דדידיה דר"א
בקדשי מוצח אכל בקדשי דקא הצית
משלם תשלומי ארבעה וחמשה דפרדך
לעיל ולפלוג וליתני דדידיה דר"א
בקדשים קלים דלעיל פריך שפיר
דהוי הכל קדשי מוצח אכל בקדשי
דקא הצית לא צעי לפלוגי דקמס
קדושה דשור ושה דמחיים הוי למוצח
אע"ג דהתם מפליג וקאמר (א) טבח
ואח"כ מקדיש משלם ארבעה וחמשה
ואותו הקדש הוי קדשי דקא הצית
התם לא הוי מחיים ולמ"ד יאוש לא
קני א"ש כשעמקדיש לאחר יאוש לאו
דידיה קמקדיש ולמ"ד יאוש קני
וחיובו הוה דוקא לפני יאוש אכל אחר
יאוש שלו הוה טובח ואלו הוה מוכר
אפ"ה מחייב אשקש אע"ג דלא חיל
הקדש מקמי יאוש כי היכי דמחייב
במכר ומתנה קודם יאוש אע"ג דלא
אהנו מעשיו שלא חל המכר והמתנה
כיון דאמירתו לגבוה כמסירתו להדיטו
דבדר שצדו להקדיש:

אב"ג גגב וטבח ומכר ברשותו
פטור. שאלה הגביהו עסקינן
דבהגביהו הוי קני וחייב כולקמן.
או שהוציאו מרשות בעלים בוי.
בדיש אלו נערות (כמויות דף
ל"א ושם) פליגי רב אחא ורבינא חד
אמר שהוציאו לקמטא אכל לרה"ר לא
קני ודייק מסיפא הוציאו דומיא
דהגביהו דלמאי לרשותיה ואידך אמר
פילו הוציאו לרה"ר קנה ודייק
מרישא דמת דברות צעלים פטור
הא חוץ לרשות מייב אפי' הוציאוהו
לרה"ר ונראה דההוא פליג אב"ג ורצא
דאמרי בהמוכר את הספינה (ב"ב דף
פ"ד) משיכה קונה כממטא אכל לא
בריה"ר ואין נראה לחלק כלל בין קניית
גגב שאין אלא להתחייב באונסין

הקפי. מכר באמנה ואשראי ולא קיבל דמים: **גגב ופרע**
בהקפיו. שהקפיו חזירו פרקמטיא באשראי ופרע לו צהמה וז'
בתנאי (ט) וטבח ומכרו חוץ מרשותו. כשהוליא מרשותו ונעשה
עליו גגב (י) (לר"ב יהודה) וקנאו: **או שגגב חוץ מרשותו**. קנאו במשיכה

מיד ונעשה גגב עליו אכל גגב וטבח
ומכר כרשותו פטור דלא נעשה עליו
גגב: **היה**. גגב מושכו ויולא פטור
(י) מכלום: **הגביהו**. אפי' ברשות צעלים
שהרי הגביהו קונה בכל מקום במסכת
קדושין (דף כה): **נפגו**. צעליו
לזכורות צנו לכהן צה' סלעים של
פדיון הבן. ל"א נתנו גגב לזכורות
צנו ונתנו לו שם צמקום שגגבו לשומר
מנס ולשואל: **היה מושכו**. הכהן
או צעל חוב או השומר ומת ברשות
צעלים: **פטור**. הגגב מכלום.
ולשון אחרונה עיקר. האי חייב אגגב
קאי דמחייב גגב צקנין שלוחיו דאי
צומתו צעליו מאי חייב כהי דשאל
מאי למימר חייב באונסין אלא שאר
שומרים מי חייבי צמתה דכרעה ועוד
לגבי כהן וצעל חוב מאי חייב ופטור
איכא הפסוק ולא הפסוק מדעני ליה:
גב' תיקנו משיכה בשומרים. שלא
יתחייב שומר צממיה עד שימסוך:
מאי לאו. היה מושכו שומר ומת
חייב גגב צממית שומר: **לא**
גגב והכי קאמר נתן צעל
הצית לזכורות צנו כו' וצא גגב
לגונוג משם היה מושכו ויולא כו':
שכירות

משיכה בשומרים או **לא אמר רב** יומר ת"ש נתנו לזכורות בנו או לבעל
חובו לשומר חנם ולשואל לנושא שכר ולשוכר היה מושכו ויוצא ומת
ברשות הבעלים פטור מאי לאו ישומר וש"מ תיקנו משיכה בשומרים אמר
ליה לא גגב הא תנא ליה רישא תנא גגב שגגב מבית הבעלים ותנא
גגב שגגב מבית שומר אמר ליה רב אשי לא תדחייה מה לי גגב שגגב
מבית שומר מה לי גגב שגגב מבית בעלים אלא לאו שומר וש"מ
תיקנו משיכה בשומרים ש"מ (י) איתמר נמי אמר ר' אלעזר כדרך שתיקנו
משיכה בלקוחות כ"ך תיקנו משיכה בשומרים תניא נמי הכי כדרך שתיקנו
משיכה בלקוחות כ"ך תיקנו משיכה בשומרים וכשם שהקרקע נקנית בכסף בשטר
ובחוקה (כ"ב) כ"ך שכירות נקנית בכסף בשטר ובחוקה (כ"ג) שכירות דמאי אילימא
שכירות

ולשאר קניות מדדשינן לעיל (דף כה) גבי גגב אין לי אלא ידו גגו חזירו וקרפיו מנין משמע דלא מחייב אלא צמקום שראוי
לקנות כי היכי דדרשינן גטינן (דף ע"א) ונתן צידה ונראה דהלכה כאזי ורצא מדמיימי מילתייהו צהמוכר (שם) משמע
שהם עיקר ולא שיך כאן כל היכא דפליגי רב אחא ורבינא הלכה כרבינא לקולא:

נתנו לבכורות בנו או אב"ח. אותו לשון שפירש צקונטרס דאצעלים קאי רחוק מאד חדא שזריך לפרש לאותו לשון שמת בפשיעה
ולא כי אורחיה ועוד דלשון חיוב ופטור לא שיך לזכורות צנו וצ"ח זריך לדחות דמשום אחרונה נקט חיוב ופטור ועוד
דבתוספתא (פ"י) קמני הגביהו או נתנו לזכורות צנו משמע דאגגב קאי דאי אצעלים מה רריך הגביהו והא דדידיה הוה ועוד דראה
דמיימי ממתני' בגמרא אצעלא דתקנו משיכה בשומרים אי אפשר ליישבה להאי לישנא לפי מה שמפרש בגמ' ול"א שפירש צקונטרס
נתנו הגגב לזכורות צנו הוה עיקר דמתחייב הגגב צממית הני ור"ת ואמאי מחייב צממית הני ור"ל דהגהה לא
יעני דלמאי ליהי צמקום אלא סבורין שהיה שלו וצין ליישנא דמפרש צפ"ק דצבא מליעא (דף י"ג ושם) טעמא דאין שלוח לדבר עבירה
משום דלמאי צר חיובא הוה ודברי הרב ודברי התלמוד דברי מי שומעין וצין ליישנא דאי צעי אפי' לא עביד דאי שיך לכתון
דהאם אין יודע שהשלוח אכל אכל כאן יודע הוה שיקח מאחר שהוא סבור שהוא שלו ולעיל (ע"א) גבי גגב וטבח צבנת דמוקי לה
בטובח על ידי אחר ופריך וכי היכן מלינו זה חוטא זה מתחייב הוי מלי למימר דסבור שהוא שלו אכל משני שפיר והאמת אכל
ק"ק היכי יליף מה מכירה ע"י אחר אף טביחה כו' דלמא דוקא כשצבור שהוא שלו כיון דליכא יתור: [ועין מוס' קדושין מז: ד"ה אמאי]:
תיקנו משיכה בשומרים או א"א. הא לא מצעי ליה אי משעת משיכה [או משעת מלאכה] מתחייבים כל חד וחד כדנייה שומר
חנם בפשיעה ושומר שטר צגנייה ואצירה ושואל באונסין דפשיטא דמשעת משיכה מתחייבים דאם לא כן מאימתי דבהשואל
(צ"מ דף ט"ז) וס' תנן אס אמר לו השואל שלח ושלחה ומתה חייב וצממרא אמר פרה צממית וצממעתינן דשואל קורדוס (שם ט"ז) אמר
אי לאונסין מ"ש פרה משעת שאלה אלא אורי' מצעני ליה צשואל וסוכר אי מלי משאלו ומשכיר למיחדר ציה אפי' משך עד שיתחיל
צ מלאכה או לא דליכא למי"ד גבי שואל קורדוס מתחייב ציקע צו קנאו לא ציקע צו לא קנאו ומלי משאלה דהר ציה וכן פירש עד
שיעשה צה מלאכה ופשיט ליה ממתנינן דנתנו לזכורות צנו דקמני הגביהו או שהוציאו מרשות צעלים ומת חייב מאי לאו שומר
ומדמחייב גגב צממית שומר ש"מ דמשיכה גמורה הוה שאין יכול לחזור צו שאם היה יכול לחזור צו לא היה מתחייב צממית
ומשני לא גגב שהיה גגב מושכה מצית שומרים ותנא גגב שגגבו מצית שומרים ומיירי שלא נתן לזכורות צנו ולצעל חובו לגמרי
דא"כ הוה צעלים ולא שומר אלא אפומיקי צעלמא עשה להם שאם לא יפרע עד יום פלוני שהיא קנוי להם ורצ הוה דאמר צפרק
השואל דלא ציקע צו מלי משאלה דהר ציה הוה דחי הכי ולא חייש לפיכך דצממון מה לי גגב מרשות שומר מה לי גגב מרשות
צעלים ובהאי מקדש (קדושין דף ק"ז) וס' איכא תנא כרצ הוה דאפי' צמלוה יכול לחזור כל זמן שלא הוציאו כ"ש שאילה וג'
מחלוקת דבדר דלרצ הוה לא תקנו משיכה בשומר ולר"א תקנו דקאמר התם (י) ופליגא דר"א ולר"י אלעזר נמי מדאורייתא יכול לחזור
אלא שצממית תקנו דלא מלי דהר ציה משעת משיכה ועוד קאמר התם ופליגא דר"א דאמר ר' אלעזר נמי מדאורייתא יכול לחזור של
הקדש לחזירו מעל וצבירו מותר לזקק צו לכתמיהו משמע דקצב דקנה מדאורייתא דאי מדרבנן נעל משום דרבנן אין יכול
לחזור כ"ו כמו נתנה מעל לזקק צפרק הזהב (צ"מ דף ק"ז) וס' הוי חומרא דלמאי לדי קולא דחזירו מותר לזקק צו לכתמיהו:
שהטמין

(א) [לעיל נ"א] ושי"ן,
(ב) טמחו או מכרו. דק"מ,
(ג) [לעיל ע"א] ושי"ן,
(ד) [לעיל ע"א] (ה) כמויות
לא; (ו) צ"מ ט"ז; (ז) ג' י'
ומקומו; (ח) [ע"י צ"מ
ט"ז]; (ט) כ"ה ל"ג; (י) כ"ה
מכ"ס; (יא) ד"ה וצדקות;
(יב) [ד"ה א"ה]; (יג) צ"מ ט"ז.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ופרע בחובו;
(ב) רש"י ד"ה וטבח ומכר;
(ג) מרשותו דכשחזרו וצ"ח
חוץ מרשותו; (ד) ושי"ן
ד"ה גגב וט' ושי"ן מפליג
וקאמר גגב וטבח ואח"כ:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה תיקנו וכו' כמו
נתנה לבין ב"ה הוה.
לע"ז נראה דה"ל צ"ל בסוף
הדיבור הוה והוא ר"ל
לקולא לא אולין חבר קנין
דקנו והיוו מדלמתינן שם
גבי זקן דל"י דמעות
קונות ד"מ נתן לכפר מיה
אף דמדרכין לא קני ה"י
הא לא שם תיבת ל"י אף
דמדרכין קני מ"מ לא יאה
מותר לזקק צו:

רבינו חננאל

תנו רבנן גגב נתן לאחר
וטבח או נתן לאחר ומכר,
חייב. שפע מינה דיש
שלוח פיר' שתיב המשיכה
לעשות דבר עבירה כאלו
הוה עשה העבירה מה
שאנו בכל התורה כולה
בהדיא. קמא לן א"ל.
שליח לדבר עבירה. גגב
והקדיש חייב. שמע מינה
מה לי מכרו להדיטו מה
לי מכרו לשמים. גגב
הקדיש, פיר' מכר בהקפה
כגון אשוראי, גגב והחילופ
באחר עם חבירו ונתנו
במתנה, גגב ופרעי בחובו
גגב ופרעי בהקפה פ"י מה
שהיה חנוני מקיפו, גגב
ושלחו סביבות לבית
חמו אלו כולן מכירה
חשובין ותיב לשלם ד'
וה'. מתני'. היה מושכו
ויוצא ומת ברשות
הבעלים פטור. הגביהו או
שהוציאו מרשות הבעלים
חייב. בעי אמרימר תיקנו
משיכה בשומרים או לא.
ופשט ליה ממתנינן דתנן
נתנו לזכורות בנו או לבעל
חובו לשומר חנם או
לשואל לנושא שכר
ולשוכר היה מושכו ויוצא
ומת ברשות בעלים פטור.
שמע מינה תיקנו משיכה
בשומרים, שמע מינה.
איתמר נמי אמר ר' אלעזר
כדרך שתיקנו משיכה
בלקוחות כ"ך תיקנו
משיכה בשומרים. תניא
נמי הכי כדרך שתיקנו
משיכה בלקוחות כ"ך
תיקנו משיכה בשומרים.
וכשם שהקרקע נקנית
בכסף ובשטר ובחוקה, כ"ך
שכירות נקנית וכו'.